

KETONFÖRGIFTNING – KETOACIDOS (syrabildning i blodet på grund av insulinbrist)

TIDIGA SYMPTOM:

- Överdriven urinering
- Överdriven törst
- Muntorrhet
- Högt blodsocker

AKUTA SYMPTOM:

- Överdriven hunger
- Kraftlöshet
- Ansträngd andning
- Magsmärtor
- Illamående/kräkningar
- Tecken på uttorkning
- Acetondoftande andedräft
- Sänkt medvetande, koma

NÄR SKA MAN TESTA BLODKETONER?

Testa blodketoner när ditt blodsockervärde är 14 mmol/l eller högre, eller när du mår dåligt utan att veta varför.

ÅTGÄRD VID OLIKA NIVÅER AV BLODSOCKER OCH BLODKETONER*

	Blodsocker under 14 mmol/l	Blodsocker 14 mmol/l eller högre
Blodketoner 3,0 mmol/l eller mer	Uppenbar risk för ketoacidosis. Kontakta omgående läkare.	Uppenbar risk för ketoacidosis. Kontakta omgående läkare.
Blodketoner 1,5–2,9 mmol/l	Du behöver snabba kolhydrater och eventuellt även mer insulin**. Risk för ketoacidosis, kontakta läkare.	Du behöver mer insulin**. Följ anvisningar som du fått av ditt diabetesteam. Risk för ketoacidosis, kontakta läkare.
Blodketoner 0,6–1,4 mmol/l	Du behöver snabba kolhydrater och eventuellt även mer insulin**. Fortsätt testa blodsocker och blodketoner efter 1–2 timmar.	Du behöver mer insulin**. Följ anvisningar som du fått av ditt diabetesteam. Testa blodsocker och blodketoner efter 1–2 timmar.
Blodketoner under 0,6 mmol/l	Ej tecken på ketoacidosis, överväg annan orsak till symtomen.	Ej tecken på ketoacidosis. Testa blodsocker och blodketoner igen efter 1–2 timmar.

*Enligt ISPAD Clinical Practice Consensus Guidelines 2009. Svenska nationella riktlinjer för tolkning av blodketoner är ännu inte fastställda.

**Blodketonerna kan stiga första timmen efter en extra insulininjektion, men ska sedan sjunka påtagligt.

LÅGT BLODSOCKER

Snabb utveckling (Blodsocker under 3,5–4,0 mmol/l)

KÄNNETECKEN:

- Svettning, huvudvärk, yrsel
- Hungerkänsla
- Darrighet
- Hjärtklappning
- Nedsatt koncentrationsförmåga
- Irritation, aggressivitet
- Dåsighet

ÅTGÄRDER:

- **Vid lätta känningar** ta druvsockertabletter, eller flytande kolhydrater som söt saft eller juice.
- **Vid snabb utveckling** av känning eller om den kvarstår efter 10–15 min upprepa/ta mer kolhydrater.

Om du inte ska äta en måltid inom 30–45 min kan du behöva ett litet mellanmål för att känningen inte ska upprepas.

Ingen vätska om personen ej kan svälja.

- Vid kramper eller medvetslöshet, **kontakta omedelbart läkare/sjukhus!**

ORSAKER:

- För mycket insulin
- För lite mat, försenad måltid
- Fysisk aktivitet utan extra tillförsel av kolhydrater eller minskad insulindos
- Alkohol

HÖGT BLODSOCKER

Ketonförgiftning, långsam utveckling

KÄNNETECKEN:

- Ökad törst
- Ökade urinmängder
- Trötthet
- Dimsyn
- Aptitförlust
- Illamående
- Kräkningar
- Magsmärtor
- Andedräkten luktar aceton
- Andnöd

ÅTGÄRDER:

- Mät blodsocker och blodketoner
- Tillför insulin och eventuellt snabba kolhydrater
- Sök läkarhjälp och sjukhusvård

ORSAKER:

- Infektion, feber
- För lite insulin
- Fel proportioner mellan mat- och insulinintag
- Fel på insulintillförseln via insulinpump
- Behandling med SGLT-2 hämmare kan maskera ketoacidosis

Min läkare/sköterska

telefonnummer